

***Suvestinė redakcija nuo 2011-10-02 iki 2014-04-30***

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [42-1379](#), i. k. 1041100NUTA00000285

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ**

### **N U T A R I M A S**

### **DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ORO ERDVĖS ORGANIZAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2004 m. kovo 17 d. Nr. 285

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [94-2918](#)) 14 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisykles (pridedama).

2. Pavesti:

2.1. Susisiekimo ministerijai kartu su Užsienio reikalų ministerija – parengti ir iki 2004 m. rugsėjo 1 d. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei skrydžių, kuriais vežami labai svarbūs asmenys (VIP), vykdymo tvarkos projektą;

2.2. Susisiekimo ministerijai – iki 2004 m. birželio 1 d. nustatyti nereguliaraus oro susisiekimo kategorijas, kurioms nereikia leidimų skrydžiams į Lietuvos Respublikos teritoriją ir (arba) iš jos, taip pat šių kategorijų skrydžiams taikomus reikalavimus;

2.3. Krašto apsaugos ministerijai kartu su Užsienio reikalų ministerija – parengti ir iki 2004 m. birželio 1 d. patvirtinti Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklėse numatytų užsienio šalių valstybės orlaivių skrydžiams paraiškų, leidimų ir kitų dokumentų formas;

2.4. Civilinės aviacijos administracijai – parengti ir iki 2004 m. birželio 1 d. patvirtinti Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklėse numatytų civilinių orlaivių skrydžiams paraiškų, leidimų ir kitų dokumentų formas.

3. Nustatyti, kad nuo Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje dienos šiuo nutarimu patvirtintos Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklės taikomos tiek, kiek jos neprieštaruja 1992 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentui (EEB) Nr. 2408/92 dėl Bendrijos oro vežėjų patekimo į Bendrijos vidaus oro maršrutus.

4. Pripažinti netekusiais galios:

4.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. sausio 22 d. nutarimą Nr. 38 „Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės naudojimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. [8-148](#));

4.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. sausio 22 d. nutarimą Nr. 39 „Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės struktūros patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. [8-149](#)).

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ZIGMANTAS BALČYTIS

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos Vyriausybės  
2004 m. kovo 17 d. nutarimu Nr. 285

## LIETUVOS RESPUBLIKOS ORO ERDVĖS ORGANIZAVIMO TAISYKLĖS

### I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklės (toliau vadinama – šios Taisyklės) nustato oro erdvės struktūrą ir jos elementus, Lietuvos Respublikos oro erdvės naudojimo reguliavimo, leidimų skrydžiams išdavimo ir atšaukimo sąlygas bei tvarką.

2. Šios Taisyklės privalomos visiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veikla susijusi su Lietuvos Respublikos oro erdvės naudojimu arba gali kelti pavojų orlaivių skrydžių saugai.

3. Orlaiviai, skrendantys valdomąja oro erdve, gali kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną oro erdvėje oro eismo paslaugų teikėjo nustatytais oro eismo paslaugų maršrutais arba kitais iš anksto suderintais ir oro eismo paslaugų teikėjo leistais keliais.

Orlaiviai, skrendantys nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje su Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika, gali kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną tik ant jos ribos esančiuose pranešimo punktuose. Orlaiviai, skrendantys nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje su Šengeno sutarties valstybėmis, gali kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną bet kurioje vietoje. Lietuvos kariuomenė turimą informaciją apie orlaivius, ketinančius kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną nevaldomojoje oro erdvėje, teikia Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos teritoriniam padaliniui (rinktinei), kurio veikimo teritorijoje numatoma kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną oro erdvėje. Tokios informacijos teikimo tvarka ir sąlygos nustatomos kariuomenės vado ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos vado įsakymu.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [981](#), 2009-09-02, *Žin.*, 2009, Nr. 108-4544 (2009-09-10), i. k. 1091100NUTA00000981

4. Tarptautiniai skrydžiai gali būti vykdomi į tuos Lietuvos Respublikos oro uostus ar aerodromus (ir iš jų), kuriuose atliekamos pasienio, muitinės, medicininio karantino, higienos kontrolės ir kitos procedūros. Ši nuostata netaikoma skrydžiams, vykdomiems tarp Lietuvos Respublikos ir kitų Šengeno erdvės valstybių, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikoje laikinai atnaujinama vidaus sienų kontrolė.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [330](#), 2008-04-09, *Žin.*, 2008, Nr. 44-1654 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000330

Nr. [981](#), 2009-09-02, *Žin.*, 2009, Nr. 108-4544 (2009-09-10), i. k. 1091100NUTA00000981

5. Orlaiviuose, skrendančiuose Lietuvos Respublikos valdomąja oro erdve, nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje ir virš draudžiamų zonų viršutinės ribos, taip pat užsienio šalių valstybės orlaiviuose, skrendančiuose Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve, turi būti įrengta radijo ryšio aparatūra, kuria būtų galima palaikyti abipusį radijo ryšį su oro eismo paslaugų teikėju, ir radiolokacinis atsakiklis (angl. *transponder*), veikiantis atitinkamu režimu Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) nustatyta tvarka.

Orlaiviuose, skrendančiuose virš draudžiamų zonų viršutinės ribos, radiolokacinis atsakiklis turi veikti „A+C“ režimu.

Skrydžiai orlaiviais, kuriuose nėra nurodytos įrangos, Lietuvos Respublikos valdomąja oro erdve galimi tik gavus oro eismo paslaugų teikėjo leidimą. Oro eismo paslaugų teikėjas šį leidimą suderina su karinių oro pajėgų vadu ar jo įgaliotu karininku.

Skrydžiai orlaiviais, kuriuose nėra nurodytos įrangos, Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje, taip pat skrydžiai užsienio šalių valstybės orlaiviais, kuriuose nėra nurodytos įrangos, Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve galimi tik gavus karinių oro pajėgų

vado ar jo įgalioto karininko leidimą, išduotą Lietuvos kariuomenės vado nustatyta tvarka. Ši nuostata netaikoma skrydžiams, vykdomiems pasienio zonos dalyje, kuri ribojasi su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, išskyrus tuos atvejus, kai Lietuvos Respublikoje laikinai atnaujinama vidaus sienų kontrolė.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [981](#), 2009-09-02, *Žin.*, 2009, Nr. 108-4544 (2009-09-10), i. k. 1091100NUTA00000981

Nr. [1125](#), 2011-09-28, *Žin.*, 2011, Nr. 119-5629 (2011-10-01), i. k. 1111100NUTA00001125

6. Orlaivių pilotai karinių oro pajėgų operatyviniam budėtojų Civilinės aviacijos administracijos nustatyta tvarka turi pateikti informaciją apie skrydį Lietuvos Respublikos nevaldomojoje oro erdvėje (išskyrus skrydžius nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje, taip pat skrydžius užsienio šalių valstybės orlaiviais, skrendančiais Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve) ir pasienio zonos dalyje, kuri ribojasi su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [981](#), 2009-09-02, *Žin.*, 2009, Nr. 108-4544 (2009-09-10), i. k. 1091100NUTA00000981

Nr. [1125](#), 2011-09-28, *Žin.*, 2011, Nr. 119-5629 (2011-10-01), i. k. 1111100NUTA00001125

7. Lietuvos Respublikos oro erdve gali skristi tik orlaiviai, kurių keliamas triukšmas ir emisija neviršija aplinkos ministro ir susisiekimo ministro nustatyto lygio.

8. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

**Abipusis oro ir žemės ryšys** – abipusis orlaivio ir stoties arba punkto, esančio žemėje, ryšys.

**Aerodromo skrydžių valdymo zona** – valdomoji oro erdvė, nusidriekusi nuo žemės paviršiaus iki nustatytos viršutinės ribos.

**Aerodromo skrydžių valdymo rajonas** – skrydžių valdymo rajonas, esantis oro eismo paslaugų maršrutų sankirtoje, netoli nuo vieno ar daugiau didesnių aerodromų.

**Aerodromo oro eismo zona** – nustatyto dydžio oro erdvė aplink aerodromą, skirta saugiam aerodromo eismui.

**Draudžiama zona** – nustatyto dydžio oro erdvė virš Lietuvos Respublikos teritorijos, kurioje orlaiviams skristi draudžiama.

**Karinė operacija** – kariniai veiksmai vykdančios strategines ir taktines karines užduotis. Karinė operacija nelaikomos karinės pratybos.

**Nereguliarusis oro susisiekimasis** – bet kuris komercinis oro susisiekimasis, išskyrus reguliarųjį.

**Oro eismo paslaugų teikėjas** – valstybės įmonė „Oro navigacija“.

**Oro uostas** – įmonė, vykdančią keleivių, bagažo, krovinių ir pašto, taip pat orlaivių skrydžių ir įgulų aptarnavimą ir tam tikslui turinti (naudojanti) aerodromą, atitinkamus pastatus, kitus antžeminius įrenginius ir personalą.

**Pasienio zona** – 15 kilometrų Lietuvos Respublikos oro erdvės dalis nuo Lietuvos Respublikos valstybės sienos į teritorijos gilumą.

**Pavojinga zona** – nustatyto dydžio oro erdvė, kurioje skraidyti orlaiviams tam tikru laiku gali būti pavojinga.

**Reguliarusis oro susisiekimasis** – visi skrydžiai, kuriais reguliariai, pagal paskelbtą tvarkaraštį, nustatytais maršrutais, mokamai vežami keleiviai, bagažas, kroviniai ir paštas.

**Rezervuojamoji oro erdvė** – tam tikram laikui nustatyto dydžio oro erdvė, skirta konkrečiai aviacijos veiklai.

**Ribojama zona** – nustatyto dydžio oro erdvė virš sausumos ar teritorinių vandenių, kurioje orlaivių skrydžiai ribojami laikantis nustatytųjų sąlygų.

**Skrydžio planas** – oro eismo paslaugų tarnyboms teikiama atitinkama informacija apie numatomą orlaivio skrydį arba jo dalį.

**Skrydžių informacijos paslaugos** – konsultacinės ir informacinės paslaugos, kurių tikslas – užtikrinti skrydžių saugą ir efektyvumą.

**Skrydžių valdymo paslaugos (arba skrydžių valdymas)** – paslaugos, kurių tikslas – išvengti susidūrimų tarp orlaivių, tarp orlaivių ir kliūčių, esančių manevravimo lauke, taip pat spartinti ir reguliuoti oro eismo srautą.

**Specialioji sklandymo zona** – nustatyto dydžio oro erdvė, kurią apibrėžtu laikotarpiu reikia aktyvuoti naudojimui išimtinai konkrečioms oro erdvės naudotojams ir kurios vertikaliosios ir horizontaliosios ribos negali būti keičiamos aktyvacijos laiku.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1125](#), 2011-09-28, Žin., 2011, Nr. 119-5629 (2011-10-01), i. k. 1111100NUTA00001125

## II. ORO ERDVĖS STRUKTŪRA

9. Lietuvos Respublikos oro erdvę sudaro:

9.1. oro eismo paslaugų oro erdvė;

9.2. pasienio zona;

9.3. specialios veiklos oro erdvė.

10. Informacija apie Lietuvos Respublikos oro erdvės struktūrą skelbiama Lietuvos Respublikos oro navigacijos informaciniame rinkinyje, kurį rengia oro eismo paslaugų teikėjas.

11. Atsižvelgiant į oro eismo intensyvumą, skrydžių srautus, būtinumą ir galimybes teikti oro eismo, ypač skrydžių valdymo, paslaugas, Lietuvos Respublikos oro eismo paslaugų oro erdvė skirstoma į valdomąją ir nevaldomąją.

12. Valdomoji oro erdvė skirstoma į viršutinį skrydžių valdymo rajoną, skrydžių valdymo rajonus, aerodromo skrydžių valdymo rajonus ir aerodromo skrydžių valdymo zonas.

13. Nevaldomoji oro erdvė skirstoma į viršutinį skrydžių informacijos regioną, skrydžių informacijos regioną, oro eismo informacijos rajonus, oro eismo informacijos zonas ir oro eismo zonas.

14. Konkrečias 12 ir 13 punktuose minimas zonas, regionus bei rajonus nustato ir jiems klases suteikia oro eismo paslaugų teikėjas, atsižvelgdamas į Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos (Čikagos konvencijos) ir tarptautinių sutarčių nuostatas.

15. Pagal skrydžių vykdymo sąlygas Lietuvos Respublikos oro eismo paslaugų oro erdvė skirstoma į klases, žymimas raidėmis, – nuo A iki G. Šiose oro eismo paslaugų oro erdvės klasėse skrydžių vykdymo sąlygas ir reikalavimus nustato Civilinės aviacijos administracija.

16. Specialios veiklos oro erdvė skirstoma į:

16.1. draudžiamas zonas;

16.2. ribojamas zonas;

16.3. pavojingas zonas;

16.4. rezervuojamąją oro erdvę;

16.5. laikinai išskirtas zonas;

16.6. specialiąsias sklandymo zonas.

17. Draudžiamas, ribojamas ir pavojingas zonas nustato susisiekimo ministras Civilinės aviacijos administracijos teikimu, suderintu su Lietuvos kariuomenės vadu.

18. Rezervuojamąją oro erdvę, laikinai išskirtas zonas ir specialiąsias sklandymo zonas nustato oro eismo paslaugų teikėjas.

## III. ORO ERDVĖS NAUDOJIMAS

### Reguliarusis oro susisiekimas

19. Užsienio valstybių civilinių orlaivių reguliariesiems tranzitiniais skrydžiams be nutūpimo arba su nutūpimu nekomerciniais tikslais Lietuvos Respublikos teritorijoje specialaus leidimo nereikia, jeigu orlaivis įregistruotas valstybėje, kuri yra Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) narė ir kuri nereikalaujama leidimo leidžia tokius pat Lietuvos Respublikos orlaivių skrydžius.

Visais kitais atvejais turi būti gautas Civilinės aviacijos administracijos leidimas. Leidimus užsienio valstybių oro vežėjams vykdyti reguliarųjį oro susisiekimą į Lietuvos Respublikos teritoriją ir (arba) iš jos išduoda Civilinės aviacijos administracija, laikydamosi Lietuvos Respublikos tarptautinėse dvišalėse sutartyse nustatytų sąlygų. Jeigu su oro vežėjo valstybe Lietuvos Respublika nėra sudariusi tarptautinės sutarties dėl oro susisiekimo, Civilinės aviacijos administracija gali išduoti laikiną leidimą. Laikinas leidimas 36.2–36.7 punktuose nustatytais atvejais gali būti neišduotas arba atšauktas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [700](#), 2006-07-11, Žin., 2006, Nr. 77-3009 (2006-07-14), i. k. 1061100NUTA00000700

20. Dvišalėje sutartyje nustatyta tvarka paskirti arba gavę laikiną leidimą užsienio valstybių oro vežėjai, prieš pradėdami vykdyti reguliarųjį oro susisiekimą, privalo pateikti Civilinės aviacijos administracijai šiuos dokumentus ir informaciją:

20.1. skrydžių tvarkaraštį;

20.2. siūlomus vežimo tarifus ir jų taikymo sąlygas;

20.3. duomenis apie susisiekimui naudojamų orlaivių tipus, jų talpą, nacionalinę priklausomybę ir registravimo ženklus;

20.4. civilinės atsakomybės, keleivių, bagažo ir krovinių draudimo sertifikatus;

20.5. naudojamų orlaivių triukšmo sertifikatus.

21. Civilinės aviacijos administracija gali pareikalauti ir papildomų, nenurodytų 20 punkte, dokumentų ar informacijos.

22. Lietuvos Respublikos oro vežėjai, norėdami vykdyti reguliarųjį oro susisiekimą konkrečiu maršrutu, turi gauti Civilinės aviacijos administracijos leidimą. Lietuvos Respublikos oro vežėjai, norėdami gauti Civilinės aviacijos administracijos leidimą vykdyti reguliarųjį oro susisiekimą konkrečiu maršrutu, privalo pateikti jai dokumentus ir informaciją, nurodytus 20.1-20.5 ir 21 punktuose.

23. Oro vežėjai, vykdančys reguliarųjį oro susisiekimą, ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki kito sezono pradžios (vasaros sezono pradžia – paskutinis kovo sekmadienis; žiemos sezono pradžia – paskutinis spalio sekmadienis) turi pateikti Civilinės aviacijos administracijai skrydžių tvarkaraštį. Toks pat reikalavimas taikomas ir keičiant skrydžių tvarkaraščius.

24. Apie numatomą skrydžio nukrypimą nuo skrydžių tvarkaraščio, atsisakymą skristi, maršruto pakeitimą, taip pat apie papildomus skrydžius ne vėliau kaip prieš 3 dienas iki skrydžio būtina pranešti Civilinės aviacijos administracijai ir gauti jos leidimą tai pakeisti.

25. Civilinės aviacijos administracija turi nedelsdama informuoti oro eismo paslaugų teikėją apie išduotus leidimus arba oro vežėjų pateiktus skrydžių tvarkaraščius ir jų pakeitimus.

### **Nereguliarusis oro susisiekimas**

26. Nereguliarinio oro susisiekimo kategorijas, kurioms nereikia leidimo skrydžiams į Lietuvos Respublikos teritoriją ir (arba) iš jos, taip pat šių kategorijų skrydžiams taikomus reikalavimus nustato susisiekimo ministras Civilinės aviacijos administracijos teikimu.

27. Nereguliariajam tranzitiniam skrydžiui be nutūpimo Lietuvos Respublikos teritorijoje arba su nutūpimu nekomerciniais tikslais leidimo nereikia, jeigu skrenda orlaivis, įregistruotas valstybėje, kuri yra Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) narė ir kuri nereikalaujama leidimo leidžia tokius pat Lietuvos Respublikos orlaivių skrydžius į savo teritoriją.

28. Komerciniams skrydžiams su nutūpimu Lietuvos Respublikos teritorijoje reikia Civilinės aviacijos administracijos leidimo. Leidimas galioja tik jame nurodytam skrydžių skaičiui bei jame nurodytu laiku ir negali būti pratęstas.

29. Paraišką duoti leidimą skrydžiams turi pateikti oro vežėjas, faktiškai eksploatuojantis orlaivį, ar jo įgaliotas asmuo.

30. Leidimas gali būti duodamas:

30.1. vienam skrydžiui;

30.2. skrydžių grandinei iki 4 skrydžių;

30.3. skrydžių grandinei, kurią sudaro daugiau kaip 4 skrydžiai.

31. Rašytinė paraiška duoti leidimą 30.1 ir 30.2 punktuose nurodytiems skrydžiams turi būti pateikiama Civilinės aviacijos administracijai ne vėliau kaip prieš 2 darbo dienas iki skrydžio dienos, o 30.3 punkte nurodytiems skrydžiams – ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas.

32. Paraiškoje turi būti nurodyta:

32.1. oro vežėjo pavadinimas, buveinė, teisinė forma, įgalioto asmens vardas ir pavardė, telefono ir fakso numeriai;

32.2. orlaivio tipas, nacionalinė priklausomybė ir registravimo ženklai;

32.3. reiso numeris;

32.4. užsakymo rūšis;

32.5. keleivių skaičius, krovinio kiekis ir aprašymas;

32.6. skrydžio užsakovo pavadinimas, buveinė, teisinė forma, įgalioto asmens vardas ir pavardė, telefono ir fakso numeriai;

32.7. visas skrydžio maršrutas;

32.8. visas skrydžio grafikas.

33. Civilinės aviacijos administracija prireikus gali pareikalauti papildomos informacijos.

34. Paraiška turi būti rašoma lietuvių arba anglų kalba.

35. Leidimas užsienio šalies orlaiviui vykdyti nereguliarųjį komercinį skrydį į Lietuvos Respubliką gali būti suteiktas, jeigu šalis, kurioje šis orlaivis įregistruotas, leidžia tokius pat Lietuvos Respublikos orlaivių skrydžius į savo teritoriją.

36. Civilinės aviacijos administracija gali nustatyti sąlygas ir apribojimus, taip pat atsisakyti suteikti arba atšaukti leidimą vykdyti nereguliarųjį komercinį skrydį, jeigu:

36.1. jis gali padaryti žalą Lietuvos Respublikos oro vežėjų reguliariajam oro susisiekimui;

36.2. skrydį tarp Lietuvos Respublikos ir užsienio šalies vykdo tos šalies arba trečiosios šalies oro vežėjo orlaivis;

36.3. šalis, kurioje įregistruotas orlaivis, neleidžia tokių pat Lietuvos Respublikos orlaivių skrydžių;

36.4. paraiškoje pateikti ne visi reikiami duomenys ir informacija;

36.5. paraiškoje pateikti klaidingi duomenys.

36.6. oro vežėjas yra įtrauktas į oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, sąrašą, kurį, vadovaudamasi 2005 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2111/2005 dėl oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašo sudarymo ir oro transporto keleivių informavimo apie skrydį vykdančio oro vežėjo tapatybę bei panaikinančio Direktyvos 2004/36/EB 9 straipsnį (OL, 2005, L 344, p. 15) nuostatomis, sudaro Komisija;

*Papildyta punktu:*

Nr. [700](#), 2006-07-11, Žin., 2006, Nr. 77-3009 (2006-07-14), i. k. 1061100NUTA00000700

36.7. oro vežėjas nuolat pažeidinėja Kompensavimo ir pagalbos keleiviams atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju taisykles, patvirtintas 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 261/2004, nustatančiu bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisykles atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinančiu reglamentą (EEB) Nr. 295/91.

*Papildyta punktu:*

Nr. [700](#), 2006-07-11, Žin., 2006, Nr. 77-3009 (2006-07-14), i. k. 1061100NUTA00000700

37. Civilinės aviacijos administracija nedelsdama informuoja apie išduotus leidimus oro eismo paslaugų teikėjų, taip pat Karinių oro pajėgų vadą ar jo įgaliotą karininką ir pateikia jiems 32 punkte nurodytą informaciją.

38. Jeigu yra pagrindo manyti, kad nereguliarųjį oro susisiekimą vykdančio orlaivio gabena draudžiamą krovinį, krašto apsaugos ministro įgalioto pareigūno nurodymu tokiam orlaiviui gali būti uždrausta įskristi į Lietuvos Respubliką arba jis gali būti nutūpdytas patikrinti. Krašto apsaugos

ministro įgaliotas pareigūnas nedelsdamas informuoja apie tai Civilinės aviacijos administraciją ir oro eismo paslaugų teikėją.

### **Nekomerciniai skrydžiai**

39. Bendrosios aviacijos užsienio šalių orlaivių skrydžiams į Lietuvos Respublikos teritoriją ir iš jos leidimo nereikia. Ši nuostata netaikoma užsienio šalių valstybės orlaiviams.

### **Užsienio šalių valstybės orlaivių skrydžiai**

40. Užsienio šalių valstybės orlaivių skrydžiai į Lietuvos Respublikos teritoriją, iš jos arba per ją vykdomi tik gavus leidimą (išskyrus 43 punkte numatytus atvejus).

Užsienio šalių valstybės orlaivių skrydžiams nustatyta leidimų išdavimo tvarka taip pat taikoma ne valstybės orlaivių, gabenančių karinę įrangą, ginklus arba karines medžiagas, skrydžiams, išskyrus skrydžius, kuriais gabenama Lietuvos Respublikai arba kitoms NATO ar Europos Sąjungos valstybėms skirta karinė įrangą, ginklai ar karinės medžiagos.

41. Leidimus užsienio šalių valstybės orlaivių skrydžiams krašto apsaugos ministro ar jo įgaliojoto krašto apsaugos sistemos pareigūno teikimu išduoda Užsienio reikalų ministerija. Užsienio reikalų ministerija turi teisę leidimo neišduoti.

42. Ypač skubiu atveju leidimą skrydžiui išduoda krašto apsaugos ministras arba jo įgaliotas krašto apsaugos sistemos pareigūnas. Apie leidimo išdavimą jis nedelsdamas informuoja Užsienio reikalų ministeriją.

43. Lietuvos kariuomenei bendradarbiaujant su NATO institucijomis ir jos valstybių ginkluotosiomis pajėgomis, krašto apsaugos ministro sprendimu NATO ir jos valstybių kariniai orlaiviai Lietuvos Respublikos oro erdvėje gali vykdyti skrydžius, kuriais atliekamos oro erdvės stebėjimo, kontrolės ir gynybos funkcijos. Specialių leidimų šiems skrydžiams nereikia.

Vykdydami tokius skrydžius, NATO ir jos valstybių kariniai orlaiviai turi teisę naudotis kariniais, prireikus – ir civiliniais aerodromais, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka reaguoti į Lietuvos Respublikos suvereniteto pažeidimus oro erdvėje.

44. Pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ar kitus jos tarptautinius įsipareigojimus Lietuvos Respublikos oro erdvėje gali būti vykdomi užsienio šalių valstybės orlaivių žvalgomieji (inspekciniai) skrydžiai ir tranzitiniai skrydžiai žvalgymo (inspekciniais) tikslais.

45. Paraiškų duoti leidimus užsienio šalių valstybės orlaivių skrydžiams į Lietuvos Respublikos teritoriją, iš jos arba per ją pateikimo, šių leidimų išdavimo tvarka ir sąlygos nustatomos bendru krašto apsaugos ministro ir užsienio reikalų ministro įsakymu.

46. Užsienio reikalų ministerija nedelsdama informuoja oro eismo paslaugų teikėją apie leidimus, išduotus pagal 41 punktą, ir leidimus, atšauktus pagal 42 punktą.

Krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas krašto apsaugos sistemos pareigūnas nedelsdami informuoja oro eismo paslaugų teikėją apie leidimus, išduotus pagal 42 punktą, ir apie skrydžius, numatytus 43 punkte.

## **IV. ORO ERDVĖS NAUDOJIMO REGULIAVIMAS**

47. Oro erdvės naudojimo pirmenybė suteikiama:

- 47.1. orlaiviams, patekusiems į avarinę situaciją;
- 47.2. kariniams orlaiviams, atliekantiems oro erdvės gynybos funkcijas;
- 47.3. orlaiviams, vykdančioms skubios medicinos pagalbos skrydžius;
- 47.4. orlaiviams, vykdančioms paieškos ir gelbėjimo darbus;
- 47.5. orlaiviams, vykdančioms žvalgomuosius (inspekcinčius) skrydžius pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ar kitus jos tarptautinius įsipareigojimus;
- 47.6. orlaiviams, vežantiems labai svarbius asmenis (VIP);
- 47.7. orlaiviams, vykdančioms kitus skrydžius, kuriems būtina užtikrinti specialiąją saugą.

48. Oro erdvės naudojimo pirmenybė suteikiama atsižvelgiant į civilinės aviacijos skrydžių saugos reikalavimus.

49. Lietuvos Respublikos, kitų NATO ir Europos Sąjungos valstybių karinių operacijų tikslais arba karo metu oro erdvės naudojimo pirmenybė suteikiama kariniams orlaiviams.

50. Karinių oro pajėgų vadas ar jo įgaliotas karininkas ne vėliau kaip prieš valandą iki numatomų karinių orlaivių skrydžių ribojamoje zonoje pradžios privalo informuoti apie tai oro eismo paslaugų teikėją. Pasibaigus karinių orlaivių skrydžiams ribojamoje zonoje, Karinių oro pajėgų vadas ar jo įgaliotas karininkas per 30 minučių privalo informuoti apie tai oro eismo paslaugų teikėją.

51. Karinių oro pajėgų vadas ar jo įgaliotas karininkas ne vėliau kaip prieš 4 darbo dienas privalo informuoti oro eismo paslaugų teikėją, kuriuo laiku orlaiviams bus nesaugu skraidyti pavojingoje zonoje.

52. Paraiškas rezervuojamajai oro erdvei nustatyti turi teisę pateikti Lietuvos kariuomenės vadas ar jo įgaliotas karininkas, Karinių oro pajėgų vadas ar jo įgaliotas karininkas, Krašto apsaugos savanoriškųjų pajėgų vadas ar jo įgaliotas karininkas, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos Aviacijos eskadrilės vadas ar jo įgaliotas pareigūnas, aviacijos sporto šakų federacijos, aeroklubai, aviacijos sporto klubai, aviacijos įmonės, aviacijos mokymo įstaigos ir organizacijos.

Paraiškos rezervuojamajai oro erdvei nustatyti pateikiamos oro eismo paslaugų teikėjui ne vėliau kaip prieš 8 darbo dienas iki rezervuojamosios oro erdvės nustatymo.

Oro eismo paslaugų teikėjas ne vėliau kaip prieš 4 darbo dienas informuoja paraiškos pateikėją apie sprendimą rezervuoti oro erdvę.

Sprendimas rezervuoti oro erdvę priimamas atsižvelgiant į bendrus oro erdvės naudotojų poreikius ir atitiktį skrydžių saugos reikalavimams.

## V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

53. Pagal šias Taisykles išduoti leidimai skrydžiams galioja 4 valandas iki numatyto išskridimo laiko ir 48 valandas po jo. Ši nuostata taikoma ir užsienio šalių valstybės orlaiviams, vežantiems labai svarbius asmenis (VIP).

54. Tais atvejais, kai diplomatiniais kanalais yra gauta paraiška skrydžiui orlaiviu, kuriuo vežami labai svarbūs asmenys (VIP), leidimus šiems skrydžiams pagal valstybės orlaivių skrydžiams taikomus reikalavimus išduoda Užsienio reikalų ministerija. Apie išduotus arba atšauktus leidimus Užsienio reikalų ministerija nedelsdama informuoja oro eismo paslaugų teikėją.

55. Skrydžių, kuriais vežami labai svarbūs asmenys (VIP), vykdymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

56. Orlaivių įgulų pokalbiai su skrydžių vadovais vyksta lietuvių arba anglų kalba. Įgulų pokalbiai su skrydžių vadovais vyksta tik pagal nustatytas radijo ryšio frazeologijos taisykles.

57. Skrydžiai virš gyvenamųjų vietovių, taip pat parodomieji renginiai ir aviacijos sporto varžybos vykdomi Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [94-2918](#)) 61 ir 62 straipsniuose nustatyta tvarka.

58. Už šių Taisyklių pažeidimus atsakoma įstatymų nustatyta tvarka.

### Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [700](#), 2006-07-11, Žin., 2006, Nr. 77-3009 (2006-07-14), i. k. 1061100NUTA00000700

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 17 d. nutarimo Nr. 285 "Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [330](#), 2008-04-09, Žin., 2008, Nr. 44-1654 (2008-04-17), i. k. 1081100NUTA00000330

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 17 d. nutarimo Nr. 285 "Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [981](#), 2009-09-02, Žin., 2009, Nr. 108-4544 (2009-09-10), i. k. 1091100NUTA00000981

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 17 d. nutarimo Nr. 285 "Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1125](#), 2011-09-28, Žin., 2011, Nr. 119-5629 (2011-10-01), i. k. 1111100NUTA00001125

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 17 d. nutarimo Nr. 285 "Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo